

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC 2 BUỔI/NGÀY Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT

THÁI THỊ ÁNH THUY

*Trường Tiểu học Ngô Quyền, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk
Học viên Cao học, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế
Email: thuyt2593@gmail.com*

Tóm tắt: Dạy học 2 buổi/ngày là hình thức tổ chức cho học sinh được giáo dục và học tập trong nhà trường cả buổi sáng và buổi chiều, tạo điều kiện giáo dục toàn diện, đảm bảo sự hài hòa cân đối giữa học tập có chất lượng ngay trên lớp với các hoạt động vui chơi lành mạnh. Nghiên cứu đã tiến hành đánh giá thực trạng công tác quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột. Kết quả nghiên cứu cho thấy, cán bộ quản lý, giáo viên đã có sự nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của việc dạy học 2 buổi/ngày. Tuy nhiên, công tác quản lý của hiệu trưởng chưa sát với thực tế của việc dạy và học, hình thức và phương pháp dạy học chưa phát huy sự sáng tạo, hứng thú học tập của học sinh. Các điều kiện phục vụ cho dạy học 2 buổi/ngày còn chưa đáp ứng. Dựa trên thực trạng đó, bài viết đề xuất một số biện pháp nâng cao công tác quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học thành phố Buôn Ma Thuột.

Từ khóa: Biện pháp quản lý, dạy học 2 buổi/ngày, trường tiểu học, thành phố Buôn Ma Thuột.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Mô hình dạy học 2 buổi/ngày hay mô hình học tập bán trú là một xu thế tất yếu của giáo dục hiện nay nhằm hướng tới việc tổ chức hoạt động dạy học phù hợp với điều kiện kinh tế xã hội, sự phát triển bùng nổ về tri thức và mong muốn của phụ huynh học sinh. Mô hình dạy học 2 buổi/ngày nhằm mục đích giúp học sinh vừa nắm vững kiến thức, năng lực thực hành, hoàn thành nhiệm vụ học tập ngay trên lớp và vừa tham gia các hoạt động vui chơi nhóm, tập thể nhờ vậy học sinh phát triển toàn diện [3]. Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 về chương trình giáo dục phổ thông tổng thể đã khẳng định: giáo dục không phải để truyền thụ kiến thức mà nhằm giúp học sinh hoàn thành công việc, giải quyết các vấn đề trong học tập và đời sống nhờ vận dụng hiệu quả, sáng tạo kiến thức đã học [1]. Với chủ trương này, ngày 26/8/2019 Bộ GDĐT đã ban hành Công văn số 3866/BGDĐT-GDTH hướng dẫn tổ chức dạy học 2 buổi/ngày đối với bậc tiểu học [2].

Trong thời gian qua, các trường tiểu học ở Thành phố Buôn ma Thuột đã triển khai hoạt động dạy học 2 buổi/ngày và mang lại những kết quả nhất định: giảm áp lực học tập của học sinh; hạn chế việc dạy thêm, học thêm; phụ huynh học sinh an tâm hơn trong công việc và đặc biệt các em có được nhiều thời gian xây dựng mối quan hệ tình cảm trong nhà trường. Tuy nhiên, việc tổ chức dạy học 2 buổi/ ngày còn một số bất cập như: sĩ số học sinh tăng so với quy định; số lượng giáo viên, nhân viên chưa đáp ứng yêu cầu; giáo viên khó thực hiện việc đổi mới phương pháp dạy học; kinh phí cho hoạt động, quỹ đất cho các hoạt động ngoài trời, phòng ngủ nghỉ buổi trưa cho học sinh chưa đáp ứng; sự phối hợp với cơ quan chức năng để kiểm soát an toàn thực phẩm

còn chưa tốt... Bên cạnh đó, kinh nghiệm tổ chức quản lý của lãnh đạo nhà trường còn gặp nhiều khó khăn trong xây dựng chương trình, tổ chức, kiểm tra đánh giá hiệu quả dạy học 2 buổi/ngày... Đây là những vấn đề đặt ra đối với công tác quản lý, do vậy việc nghiên cứu xây dựng các biện pháp quản lý nhằm nâng cao hoạt động dạy học hai buổi/ngày ở các trường tiểu học nói chung và các trường tiểu học ở trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột nói riêng là rất cấp thiết trong giai đoạn hiện nay. Để hoạt động dạy học trong các nhà trường được thực hiện tốt, điều then chốt là phải tăng cường công tác quản lý của hiệu trưởng đối với hoạt động này. Từ đó, đánh giá kịp thời, chính xác và có những điều chỉnh, cải tiến đáng kể, nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy học trong nhà trường.

2. KHÁCH THỂ VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu đã tiến hành khảo sát 148 cán bộ quản lý và giáo viên ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột. Nghiên cứu được tiến hành từ năm học 2019 - 2020 và 2020 - 2021.

Để nghiên cứu thực trạng quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ ngày ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột, chúng tôi phối hợp nhiều phương pháp, trong đó phương pháp điều tra bằng bảng hỏi là chủ đạo. Các dữ liệu thu thập được từ điều tra, chúng tôi sử dụng phần mềm phân tích dữ liệu SPSS để xử lý. Các thông số thống kê cơ bản được sử dụng trong đánh giá thực trạng của vấn đề nghiên cứu là: tần suất, phần trăm, điểm trung bình (ĐTB), độ lệch chuẩn (ĐLC).

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về sự cần thiết, vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ ngày ở trường các tiểu học thành phố Buôn Ma Thuột

3.1.1. Nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về sự cần thiết của hoạt động dạy học 2 buổi/ ngày ở trường tiểu học

Bảng 1. *Đánh giá CBQL, GV về sự cần thiết của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học*

TT	Mức độ	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Rất cần thiết	89	60.1
2	Khá cần thiết	45	30.4
3	Ít cần thiết	14	9.5
4	Không cần thiết	0	0.0
Tổng		148	100.0

Kết quả khảo sát ở bảng 1 cho thấy, đa số CBQL, GV nhận thức được sự cần thiết của tổ chức dạy học 2 buổi/ ngày ở tiểu học. Cụ thể: với mức rất cần thiết có 89 ý kiến, chiếm tỷ lệ 60.1%, tiếp theo ở mức khá cần thiết có 45 ý kiến, với tỉ lệ 30.4%. Qua trao đổi với một số cán bộ quản lý và giáo viên đều có nhận định: việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày là khoa học và cần thiết hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện học sinh. Ở buổi thứ nhất thực hiện chương trình chính khóa, buổi thứ hai là dành thời gian để bổ sung chương trình, tổ chức ôn luyện kiến thức đã học và nâng cao dần kiến thức cho học sinh, tăng cường nội dung môn Nghệ thuật nhằm phát triển năng khiếu cho HS, tổ chức dạy các môn tự chọn và các hoạt động tập thể. Tuy nhiên, vẫn còn một số ý kiến cho rằng việc dạy học 2 buổi/ngày là ít cần thiết, với nhận thức chưa tốt này sẽ ảnh hưởng tới chất lượng dạy học của nhà trường. Vì vậy, người hiệu trưởng cần tăng cường

hơn nữa trong việc nâng cao nhận thức cho cán bộ giáo viên về sự cần thiết của việc thực hiện dạy học 2 buổi/ngày.

3.1.2. Nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học

Bảng 2. Đánh giá CBQL, GV về vai trò của dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học

TT	Nội dung	Mức độ		
		ĐTB	ĐLC	XH
1	Giúp HS củng cố kiến thức và chất lượng dạy học cao hơn.	2.72	0.77	3
2	Học sinh hoàn thành các nhiệm vụ học tập ngay trên lớp	2.93	0.67	1
3	Thực hiện tốt kế hoạch dạy học theo chương trình	2.70	0.67	4
4	Dành nhiều thời gian vui chơi, giao tiếp... cho học sinh	2.63	0.85	5
5	Giáo viên có nhiều thời gian hỗ trợ học sinh trong học tập	2.48	0.67	6
6	Phụ huynh học sinh an tâm và thuận lợi trong công tác	2.78	0.48	2
7	Hình thành kỹ năng xã hội, sự đồng cảm và tình bạn bè ở HS	2.34	0.58	7
8	Hình thành nề nếp, thói quen học tập và sinh hoạt ở học sinh	2.48	0.87	6
9	Giáo viên cũng có thêm thu nhập	2.10	0.62	10
10	Giảm bớt thời điểm trưa, chiều trong ùn tắc giao thông và mức độ an toàn cho học sinh.	2.24	0.72	9
11	Hình thành ở học sinh các kỹ năng tự học	2.26	0.62	8
Trung bình chung		2.51	0.49	

Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình, $1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$; ĐLC: Độ lệch chuẩn; XH: Xếp hạng

Dữ liệu bảng 2 cho thấy, các tiêu chí khảo sát đánh giá của CBQL, GV về vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học có ĐTB nằm trong khoảng từ 2.10 đến 2.93 và có ĐTB chung là 2.51, ở mức khá thường xuyên. Cụ thể: ở tiêu chí 2 “HS hoàn thành các nhiệm vụ học tập ngay trên lớp” được đánh giá cao nhất với ĐTB là 2.93. Tiếp đến là việc tổ chức hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học “Giúp nhà trường xây dựng được các mục tiêu, nhiệm vụ học tập”, có đủ thời gian cần thiết để học sinh hoàn thành các nhiệm vụ học tập ngay trên lớp mà không bị áp lực quá nặng nề việc học tập và có thời gian để tiếp thu các kiến thức trên lớp học. Tiêu chí 9 và 10, “Giáo viên cũng có thêm thu nhập” và “Giảm bớt thời điểm trưa, chiều trong ùn tắc giao thông và nâng cao mức độ an toàn cho học sinh” được CBQL, GV đánh giá thấp nhất trong các tiêu chí về vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học với ĐTB lần lượt là 2.10 và 2.24, xếp hạng lần lượt là 10 và 9. Điều này cho thấy: CBQL, GV đánh giá việc tác động của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học đến việc tăng thêm thu nhập và giảm bớt thời điểm trưa, chiều trong ùn tắc giao thông là không cao, CBQL, GV làm việc với lòng yêu nghề và việc giảm ùn tắc giao thông còn tùy vào vị trí mà trường đóng.

3.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học thành phố Buôn Ma Thuột

3.2.1. Đánh giá về quản lý lập kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học

Từ số liệu bảng 3 cho thấy, các tiêu chí khảo sát về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức khá thường xuyên với ĐTB nằm trong khoảng từ 2.21 đến 2.46 và từ 2.28 đến 2.56 và có ĐTB chung lần lượt là 2.37 và 2.46. Tuy nhiên giữa các mục có sự khác biệt cụ thể ở tiêu chí 1:

“*Tổ chức cho cán bộ quản lý và giáo viên nghiên cứu, nắm vững mục tiêu dạy học, phân phối chương trình học 2 buổi/ngày*” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức cao nhất với ĐTB lần lượt là 2.45 và 2.56. Điều này cho thấy, các trường tiểu học đã xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện đúng quy định của Bộ GD&ĐT. Bên cạnh đó, việc xử lý trường hợp giáo viên thực hiện sai chương trình, kế hoạch DH và việc tổ chức rút kinh nghiệm, đánh giá việc thực hiện chương trình, kế hoạch DH được lãnh đạo nhà trường thực hiện khá tốt, thể hiện qua tiêu chí 5 và 6 “*Nghiêm túc xử lý trường hợp giáo viên thực hiện sai chương trình, kế hoạch dạy học*” và “*Tổ chức rút kinh nghiệm, đánh giá việc thực hiện chương trình, kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày*” được đánh giá ở mức độ thực hiện và kết quả thực hiện có ĐTB ở tiêu chí 5 lần lượt là 2.43; 2.53, xếp hạng lần lượt 3, 3 và có ĐTB ở tiêu chí 6 lần lượt là 2.36; 2.54, xếp hạng lần lượt 4, 2. Tiêu chí đánh giá thấp nhất là “*Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thảo luận về cách thức thực hiện đủ đúng chương trình dạy học 2 buổi/ngày*” với ĐTB về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện là 2.21 và 2.28. kết quả khảo sát cho thấy, lãnh đạo nhà trường cần quan tâm hơn nữa đến việc chỉ đạo xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày sao cho tốt hơn và chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thảo luận về cách thức thực hiện đủ đúng chương trình quy định.

Bảng 3. *Đánh giá CBQL, GV về quản lý lập kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học*

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		ĐTB	ĐLC	XH	ĐTB	ĐLC	XH
1	Tổ chức cho CBQL, và GV nghiên cứu, nắm vững mục tiêu dạy học, phân phối chương trình học 2 buổi/ngày	2.45	0.77	2	2.56	0.20	1
2	Kiểm tra việc lập kế hoạch giảng dạy 2 buổi/ ngày của tổ chuyên môn và giáo viên.	2.33	0.76	5	2.48	0.64	4
3	Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thảo luận về cách thức thực hiện đủ đúng chương trình dạy học 2 buổi/ngày	2.21	0.87	6	2.28	0.61	6
4	Tổ chức dạy đủ các môn học, kiểm tra việc giáo viên thực hiện đủ đúng chương trình dạy học 2 buổi/ngày	2.46	0.89	1	2.39	0.72	5
5	Nghiêm túc xử lý trường hợp giáo viên thực hiện sai chương trình, kế hoạch dạy học.	2.43	0.74	3	2.53	0.63	3
6	Tổ chức rút kinh nghiệm, đánh giá việc thực hiện chương trình, kế hoạch dạy học 2 buổi/ngày	2.36	0.71	4	2.54	0.53	2
Trung bình chung		2.37	0.53		2.46	0.48	

Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình, $1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$; ĐLC: Độ lệch chuẩn; XH: Xếp hạng

3.2.2. *Đánh giá về quản lý nội dung dạy học 2 buổi/ ngày ở các trường tiểu học*

Kết quả khảo sát ở bảng 4 cho thấy, các tiêu chí khảo sát về thực trạng quản lý nội dung hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện đạt ở mức khá thường xuyên với ĐTB chung lần lượt là 2.71 và 2.78. ĐTB mức độ thực hiện của từng tiêu chí nằm trong khoảng từ 2.27 đến 3.23 và ĐTB kết quả thực hiện của các tiêu chí từ 2.20 đến 3.3. Ở các tiêu chí có sự khác biệt về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện. Cụ thể ở

tiêu chí 1: “Thực hiện chương trình, thời khóa biểu linh hoạt, kế hoạch DH 2 buổi/ngày” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện tốt nhất có ĐTB lần lượt là 3.23 và 3.31. Ở tiêu chí 9: “Kế hoạch hóa nội dung bồi dưỡng giáo viên” cũng được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức thấp có ĐTB lần lượt là 2.27 và 2.37, xếp hạng lần lượt là 12 và 11. Điều này cho thấy, công tác bồi dưỡng giáo viên về tổ chức dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học được thực hiện chưa tốt. Với kết quả nghiên cứu này, các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột cần quan tâm hơn đến quản lý nội dung dạy học 2 buổi/ngày.

Bảng 4. *Đánh giá CBQL, GV về quản lý nội dung DH 2 buổi/ ngày ở các trường tiểu học*

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		ĐTB	ĐLC	XH	ĐTB	ĐLC	XH
1	Thực hiện chương trình, thời khóa biểu linh hoạt, kế hoạch DH 2 buổi/ngày	3.23	0.67	1	3.31	0.74	1
2	Kiểm tra việc soạn bài, chuẩn bị bài lên lớp của giáo viên	2.99	0.75	4	3.14	0.62	4
3	Theo dõi việc thực hiện giờ lên lớp của giáo viên	3.18	0.74	2	2.89	0.59	6
4	Đánh giá việc sử dụng thiết bị dạy học của giáo viên và học sinh	2.56	0.57	8	2.20	0.70	12
5	Kiểm tra việc đổi mới phương pháp dạy và học	2.82	0.72	6	2.72	0.84	8
6	Theo dõi sát hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	2.98	0.77	5	2.75	0.55	7
7	Tổ chức hoạt động dự giờ giáo viên.	2.36	0.57	10	3.30	0.61	2
8	Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng và tự bồi dưỡng trình độ, chuyên môn ở giáo viên	2.36	0.82	10	2.39	0.99	10
9	Kế hoạch hóa nội dung bồi dưỡng giáo viên	2.27	0.75	12	2.37	0.96	11
10	Tổ chức sinh hoạt chuyên môn, sinh hoạt tổ	2.45	0.70	9	3.21	0.92	3
11	Tổ chức nghiên cứu khoa học và áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.	2.34	0.70	11	3.01	0.89	5
12	Tổ chức đánh giá giáo viên theo định kỳ	3.05	0.55	3	2.45	0.81	9
13	Xây dựng hoạt động Đội và các hoạt động 2 buổi/ngày cho học sinh	2.62	0.70	7	2.45	0.98	9
Trung bình chung		2.71	0.61		2.78	0.67	

Chú thích: ĐTB: trị trung bình ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$); ĐLC: Độ lệch chuẩn

3.2.3. *Đánh giá về quản lý hình thức và phương pháp tổ chức dạy học 2 buổi/ ngày ở các trường tiểu học*

Qua bảng 5 ở trên cho thấy, công tác quản lý về hình thức và phương pháp dạy học được đánh giá ở mức khá thường xuyên Với ĐTB chung ở mức độ thực hiện và kết quả thực hiện lần lượt là 2.49 và 2.71. Các tiêu chí đạt ĐTB mức độ thực hiện nằm trong khoảng từ 2.09 đến 3.05 và ĐTB kết quả thực hiện của các tiêu chí từ 2.38 đến 3.20, cụ thể như sau: Ở tiêu chí 10: “Tổ chức việc kiểm tra thực hiện nội quy trường lớp của học sinh” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức tốt với ĐTB lần lượt là 2.77 và 3.18, đều xếp hạng ở vị trí thứ 2. Tiêu chí 7: “Xây dựng nội quy học tập, rèn luyện của học sinh phù hợp với thời gian học 2

buổi/ngày” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức tốt có ĐTB lần lượt là 3.05 và 2.78, xếp hạng lần lượt là 1 và 3. Tiêu chí 4: “*Phân công giáo viên có tay nghề cao giúp đỡ giáo viên có tay nghề còn non*” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức thấp nhất với ĐTB lần lượt là 2.09 và 2.38, xếp hạng lần lượt là 10 và 10. Từ kết quả trên cho thấy, người hiệu trưởng cần quan tâm hơn nữa đến việc quản lý về hình thức và phương pháp dạy học 2 buổi/ngày cho phù hợp với tình hình và điều kiện của từng trường.

Bảng 5. *Đánh giá của CBQL, GV về quản lý hình thức và phương pháp tổ chức DH 2 buổi/ ngày*

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		ĐTB	ĐLC	XH	ĐTB	ĐLC	XH
1	Dự giờ, thăm lớp và hướng dẫn giáo viên đổi mới hình thức và phương pháp dạy học 2 buổi/ngày theo hướng phát triển năng lực HS	2.46	0.67	5	2.60	0.54	7
2	Tổ chức chuyên đề về đổi mới hình thức, phương pháp dạy học và sử dụng thiết bị dạy học hiệu quả	2.27	0.55	9	2.43	0.66	9
3	Tổ chức hội thi giáo viên dạy giỏi, đánh giá rút kinh nghiệm cho dạy học 2 buổi/ngày	2.32	0.72	8	2.63	0.50	6
4	Phân công giáo viên có tay nghề cao giúp đỡ giáo viên có tay nghề còn non.	2.09	0.53	10	2.38	0.70	10
5	Tạo điều kiện để giáo viên thực hiện đổi mới hình thức và phương pháp dạy học phù hợp	2.33	0.72	7	2.71	0.65	5
6	Kiểm tra đánh giá rút kinh nghiệm việc thực hiện đổi mới hình thức, phương pháp dạy học.	2.41	0.65	6	3.20	0.54	1
7	Xây dựng nội quy học tập, rèn luyện của HS phù hợp với thời gian học 2 buổi/ngày	3.05	0.79	1	2.78	0.68	3
8	Bồi dưỡng, nâng cao năng lực và phương pháp tự học trong học tập của HS.	2.62	0.79	3	2.47	0.69	8
9	Theo dõi chất lượng học tập, rèn luyện và tu dưỡng của học sinh	2.54	0.70	4	2.72	0.71	4
10	Tổ chức việc kiểm tra thực hiện nội quy trường lớp của học sinh	2.77	0.61	2	3.18	0.63	2
Trung bình chung		2.49	0.55		2.71	0.62	

Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$); ĐLC: Độ lệch chuẩn

3.2.4. *Đánh giá về quản lý kiểm tra, đánh giá việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học*

Qua bảng khảo sát ở bảng 6 cho thấy, các tiêu chí mức độ thực hiện và kết quả thực hiện về công tác kiểm tra, đánh giá được đánh giá ở mức độ khá thường xuyên với ĐTB chung từ 2.58 và 2.68. ĐTB mức độ thực hiện của từng tiêu chí dao động trong khoảng từ 2.34 đến 2.82 và ĐTB kết quả thực hiện của từng tiêu chí từ 2.42 đến 2.89. Cụ thể ở tiêu chí 1: “*Tổ chức cho cán bộ quản lý và giáo viên nắm vững các quy định về kiểm tra, đánh giá, nhận xét học sinh.*” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức tốt có ĐTB lần lượt là 2.71 và 2.89,

xếp hạng lần lượt là 2 và 1. Điều này cho thấy, lãnh đạo các nhà trường đã thực hiện tốt việc phổ biến các quy định về kiểm tra, đánh giá, nhận xét học sinh, việc đánh giá được thực hiện trên nguyên tắc không so sánh HS này với HS khác, không tạo áp lực cho HS, GV và CMHS. Tiêu chí 5: “Đánh giá rút kinh nghiệm công tác nhận xét, đánh giá học sinh của giáo viên.” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức thấp có ĐTB lần lượt là 2.34 và 2.45, xếp hạng lần lượt là 5 và 4. Điều này cho thấy, hiệu trưởng một số trường cần làm tốt hơn công tác kiểm tra việc nhận xét và đánh giá thường xuyên của GV đối với kết quả học tập hàng ngày của HS; đánh giá rút kinh nghiệm kiểm tra, nhận xét và đánh giá HS của GV.

Bảng 6. Đánh giá của CBQL, GV về quản lý kiểm tra, đánh giá tổ chức dạy học 2 buổi/ngày

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		ĐTB	ĐLC	XH	ĐTB	ĐLC	XH
1	Tổ chức cho cán bộ quản lý và giáo viên nắm vững các quy định về kiểm tra, đánh giá, nhận xét học sinh.	2.71	0.93	2	2.89	0.91	1
2	Xây dựng các chỉ tiêu đánh giá, nhận xét kết quả học tập và tự học của học sinh.	2.82	0.43	1	2.77	0.75	3
3	Chỉ đạo giáo viên đổi mới cách đánh giá, nhận xét học sinh trong quá trình học và tự học	2.45	0.55	4	2.87	0.63	2
4	Kiểm tra việc đánh giá, nhận xét thường xuyên của giáo viên đối với kết quả học tập hàng ngày của học sinh.	2.57	0.55	3	2.42	0.59	5
5	Đánh giá rút kinh nghiệm công tác nhận xét, đánh giá học sinh của giáo viên.	2.34	0.69	5	2.45	0.74	4
Trung bình chung		2.58	0.63		2.68	0.57	

Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$); ĐLC: Độ lệch chuẩn; XH Xếp hạng

3.2.5. Đánh giá về quản lý điều kiện, phương tiện đảm bảo cho tổ chức dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học

Bảng 7. Đánh giá CBQL, GV về quản lý các điều kiện, phương tiện cho tổ chức HĐDH 2 buổi/ngày

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện			Kết quả thực hiện		
		ĐTB	ĐLC	XH	ĐTB	ĐLC	XH
1	Có kế hoạch mua sắm, đầu tư trang thiết bị dạy học hàng năm đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi.	3.13	0.60	1	3.33	0.72	1
2	Phân công sử dụng hợp lý đội ngũ giáo viên, tạo điều kiện để giáo viên phát huy năng lực.	2.76	0.60	3	2.82	0.69	4
3	Huy động mọi nguồn lực phục vụ, hỗ trợ hoạt động dạy học 2 buổi của nhà trường.	3.04	0.54	2	2.98	0.78	3
4	Tổ chức các phong trào thi đua dạy học trong nhà trường.	2.76	0.60	3	2.63	0.61	6

5	Xây dựng môi trường sư phạm và bầu không khí tâm lý tập thể.	2.63	0.58	4	2.78	0.65	5
6	Khai thác, bảo quản, sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất thiết bị dạy học.	2.41	0.68	6	2.29	0.70	7
7	Kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm việc giáo viên làm và sử dụng thiết bị dạy học.	2.58	0.49	5	3.10	0.71	2
Trung bình chung		2.76	0.51		2.85	0.59	

Chú thích: **ĐTB:** Điểm trung bình ($1 \leq \text{ĐTB} \leq 4$); **ĐLC:** Độ lệch chuẩn

Qua bảng 7 cho thấy, các tiêu chí khảo sát được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức độ khá thường xuyên với ĐTB chung lần lượt là 2.76 và 2.85. Cụ thể, Ở tiêu chí 1: “*Có kế hoạch mua sắm, đầu tư trang thiết bị dạy học hàng năm đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi*” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức tốt có điểm trung bình lần lượt là 3.13 và 3.33, xếp hạng lần lượt là 1. Tiêu chí 6: “*Khai thác, bảo quản, sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất thiết bị dạy học*” được đánh giá về mức độ thực hiện và kết quả thực hiện ở mức thấp có ĐTB lần lượt là 2.41 và 2.29, xếp hạng lần lượt là 6 và 7. Qua số liệu bảng trên, người hiệu trưởng cần quan tâm hơn nữa đến công tác quản lý về các điều kiện, phương tiện đảm bảo cho việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày thì hiệu quả của dạy học sẽ tốt hơn.

4. KẾT LUẬN VÀ BIỆN PHÁP

Hoạt động DH 2 buổi/ngày là tất yếu không thể thiếu được trong XH phát triển hiện nay. Kết quả khảo sát cho thấy, hiệu trưởng các trường tiểu học ở thành phố Buôn Ma Thuột đã nhận thức được tầm quan trọng của việc tổ chức DH 2 buổi/ngày và đều khẳng định dạy học 2 buổi/ngày sẽ nâng cao chất lượng DH và phát triển toàn diện cho HS. Tuy nhiên chất lượng hiệu quả chưa thực sự như mong muốn, thực trạng đó do nhiều nguyên nhân như công tác xây dựng kế hoạch, giám sát nội dung dạy học còn mang tính hình thức, thiếu đồng bộ nhất quán, thời gian dành cho công tác kiểm tra, đánh giá chất lượng DH 2 buổi/ngày chưa sâu sát, chưa thường xuyên nhất là nội dung, chương trình dạy học ở buổi thứ 2. Bên cạnh đó, một số GV còn hạn chế về kỹ năng trong xây dựng kế hoạch dạy học, kỹ năng tổ chức giờ dạy, kỹ năng sử dụng đồ dùng dạy học cho nên hiệu quả DH buổi thứ 2 chưa cao. Từ thực trạng trên bài viết đề xuất một số biện pháp sau:

Nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, PHHS về hoạt động DH 2 buổi/ ngày ở tiểu học

Biện pháp này nhằm làm cho đội ngũ GV nhận thức được DH 2 buổi/ngày là thực hiện tốt mục tiêu GD nâng cao chất lượng GD toàn diện, giảm sức ép, tránh quá tải, xây dựng môi trường GD thân thiện, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí HS. Để làm được điều này, ngay từ đầu năm học, nhà trường tổ chức cho đội ngũ cán bộ GV học tập các nghị quyết, chính sách của Đảng, Nhà nước về GD&ĐT đối với GDTH. Nghiên cứu kỹ các văn bản hướng dẫn của Sở, Phòng để xây dựng kế hoạch thực hiện nhiệm vụ và các chủ đề lớn của năm học; giúp GV nhận thức đầy đủ về mục đích ý nghĩa của việc tổ chức DH 2 buổi/ngày.

Chỉ đạo việc xây dựng chương trình, kế hoạch DH 2 buổi/ngày phù hợp với điều kiện cụ thể của từng trường

Biện pháp này nhằm quản lý chặt chẽ việc thực hiện đúng chương trình DH và nội dung kiến thức được truyền đạt đến HS của GV, đảm bảo đầy đủ các điều kiện về chuyên môn để GV thực hiện chương trình DH đảm bảo đủ, đúng và đạt mục tiêu đề ra. Tạo cho GV và khả năng xây dựng kế hoạch DH khoa học, đổi mới, sáng tạo có hiệu quả. Để làm được điều này, người hiệu

trưởng cần quản lý chặt chẽ việc thực hiện nội dung, chương trình DH của GV; Tổ chức thảo luận về cách thức thực hiện nội dung, chương trình DH đối với GV; Ban giám hiệu chỉ đạo tổ trưởng, GV xây dựng kế hoạch thực hiện giảng dạy bám sát mục tiêu, nội dung, chương trình; Phân công GV đứng lớp phù hợp, phát huy khả năng lực và trình độ chuyên môn của từng người. Đảm bảo sự đồng đều giữa các tổ, có GV có năng lực giúp đỡ GV trẻ; Chỉ đạo các tổ chuyên môn thực hiện tốt đổi mới sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài dạy; Xây dựng kế hoạch năm học bám sát vào kế hoạch nhiệm vụ năm học của Phòng giáo dục

Xây dựng cơ chế, chính sách để hỗ trợ cho cán bộ, giáo viên tham gia dạy học 2 buổi/ngày

Biện pháp này nhằm, xây dựng cơ chế, chính sách nhằm tạo nên đội ngũ đủ về số lượng, có cơ cấu hợp lý, có tư tưởng chính trị vững vàng, có đạo đức và lòng yêu nghề, có trình độ chuyên môn và kỹ năng sư phạm tốt để thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ GD trong nhà trường. Để làm được điều này, người lãnh đạo xây dựng cơ chế chính sách hỗ trợ giáo viên tham gia dạy học 2 buổi/ngày; Sắp xếp, phân công giáo viên hợp lý và sử dụng có hiệu quả nguồn lực của nhà trường; Có sự khen thưởng kịp thời, rõ ràng và khách quan.

Phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và xã hội để thông nhất dạy học 2 buổi/ngày

Biện pháp này nhằm phát huy vai trò, tác dụng của các lực lượng GD trong và ngoài nhà trường nhằm nâng cao chất lượng DH 2 buổi/ngày. Để làm được điều này, nhà trường cần xây dựng cơ chế chế tổ chức phối hợp giữa nhà trường, gia đình và XH nhằm nâng cao chất lượng GD. Phối hợp giữa gia đình, nhà trường và XH trong việc GD động cơ, thái độ học tập, hình thành và phát triển PP học tập cho HS nhằm thực hiện tốt kế hoạch HĐDH 2 buổi/ngày ở nhà trường TH. Tập trung xây dựng CSVC trường học, xây dựng đội ngũ GV tận tình với công việc, năng động, sáng tạo. Xây dựng môi trường GD giữa gia đình, nhà trường và xã hội, đưa công tác GD về với cộng đồng, vừa là XHHGD vừa là GD hóa xã hội nhằm nâng cao chất lượng GD trong nhà trường.

Dựa trên cơ sở lý luận và khảo sát thực trạng, nghiên cứu đã đề các biện pháp quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở các trường tiểu học trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột. Các biện pháp này đã được tiến hành khảo nghiệm về tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp và được đánh giá có tính khả thi cao. Các biện pháp này nếu được áp dụng khoa học, đồng bộ thì sẽ nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày và qua đó sẽ góp phần thực hiện công cuộc đổi mới giáo dục hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT* ngày 26/12/2018 về *chương trình giáo dục phổ thông*. Hà Nội.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019). *Công văn số 3866/BGDĐT- GDTH hướng dẫn chuẩn bị tổ chức dạy học đối với lớp 1 năm học 2020-2021*. Hà Nội.
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007). *Điều lệ trường tiểu học*, NXB Giáo dục.

Title: THE MANAGEMENT OF FULL-DAY TEACHING AT PRIMARY SCHOOL IN BUON MA THUOT CITY

Abstract: Teaching full day at school is understood as a form of teaching that allows students to be educated and studied in the morning and afternoon. This teaching model will enable students to be educated thoroughly while balancing both learning and extra curriculum. However, the

full-day teaching activities in primary schools still have some limitations regarding the management of the learning program and the activities for students. Therefore, the educational results are under expectation. The research has investigated the current management situation of full-day teaching activities in primary schools in Buon Ma Thuot city. According to the data, administrators and teachers are aware of the importance of teaching two sessions per day. However, the principal's management can barely fulfill the practical needs of teaching and learning. Educational methods have not yet promoted students' creativity and interest in learning. Educational conditions to support this model of education have not yet responded. Based on that situation, the article proposes some measures to improve the management of full-day teaching in primary schools in Buon Ma Thuot city.

Keywords: Management methods, full-day teaching, primary school, Buon Ma Thuot city.